

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.233/2023/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. szeptember 5.
Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette
Terhelt: III. rendű
Első fok: Fővárosi Törvényszék, 8.B.516/2019/118., ítélet, tárgyalás, 2022. május 4.
Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 3.Bf.264/2022/16., ítélet, nyilvános ülés, 2023. április 20.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: a III. rendű terhelt védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára
Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a III. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 8.B.516/2019/118., illetve a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.264/2022/16. számú ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Fővárosi Törvényszék a 2022. május 4-én kihirdetett 8.B.516/2019/118. számú ítéletével a III. rendű terheltet kábítószer birtoklásának vétsége [Btk. 178. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] miatt 1 évre próbára bocsátotta.

[2] Az ügyészség terhelt terhére bejelentett fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. április 20-án meghozott 3.Bf.264/2022/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; a III. rendű terhelt cselekményét kábítószer-kereskedelem büntettként [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] minősítette, és – a próbára bocsátását mellőzve – őt 7 évi, fegyházban végrehajtani rendelt szabadságvesztésre és 7 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyebekben a törvényszék ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] A jogerős ítélettel megállapított tényállásnak a III. rendű terhelt cselekvőségét rögzítő része szerint I. rendű terhelt 2013-tól 2018. március 21-én történt elfogásáig különböző kábítószerket, jellemzően kokaint, amfetamint, kannabiszt és MDMA-tartalmú ecstasy tablettát árult a főváros területén. 2014-től I. rendű terhelt testvére, a II. rendű terhelt is részt vett a kábítószerkereskedelmében. Az eladásra szánt kábítószer egy részét ismeretlen forrásból szerezték be, az MDMA-tartalmú ecstasy tablettákat 2017. év végétől a IV. rendű terhelthez vásárolták meg, a kannabisz egy részét saját maguk termesztették. I. rendű és II. rendű terhelteknek a III. rendű terhelt rendszeresen adott el kábítószer, az amfetamint kizárólag tőle vásárolták, a marihuánát pedig mindaddig tőle vették, amíg nem kezdték el maguk termesztani. I. rendű és II. rendű terhelt több, az eljárás során ismeretlenül maradt személynek adott el haszonszerzési céllal több alkalommal kábítószer, köztük személy 1-nek, személy 2-nek, személy 3-nak, IV. rendű és III. rendű terhelteknek.

[4] I. rendű és II. rendű terhelt 2018. március 21-én történt elfogásuk előtt három alkalommal értékesítettek amfetamint és MDMA-tartalmú ecstasy tablettát személy 1 és személy 2 részére. 2018. március 21-én 14 óra 30 perc körüli időben I. rendű terhelt 3,22 gramm, 0,567 gramm amfetamin-bázist (a jelentős mennyiség alsó határának 5,67%-a) tartalmazó amfetamin port és 3 db MDMA-tartalmú ecstasy tablettát értékesített 22.500 forintért személy 1 és személy 2 számára.

[5] 2018 márciusában III. rendű terhelt 41,85 gramm kannabiszt vásárolt saját fogyasztás céljára I. rendű és II. rendű terhelthez, amit a cím 1 szám alatti lakásában tartott. A kannabisz totál-THC-tartalma 3,29 gramm volt, ami a jelentős mennyiség alsó határának 2,7%-a. A nyomozó hatóság a cím 1 szám alatt tartott házkutatáskor lefoglalt egy kokainnal és marihuánával szennyezett digitális mérleget is.

[6] I. rendű és II. rendű terhelt 2018. március 21-én történt elfogásakor a cím 2 szám alatti tartózkodási helyükön 574,08 gramm, 101,94 gramm amfetamin-bázist tartalmazó amfetamint (a jelentős mennyiség alsó határának 1019,4%-a), 189 darab egész és egy töredék darab MDMA-tartalmú, 31,74 gramm MDMA-bázist tartalmazó ecstasy-tablettát (a jelentős mennyiség alsó határának 158,7%-a), 26,23 gramm, 17,28 gramm kokain-bázist tartalmazó kokaint (a jelentős mennyiség alsó határának 43,2%-a) és összesen 6,69 gramm, 0,01 gramm totál-THC-t (a jelentős mennyiség alsó határának 0,008%-a) tartalmazó marihuánát tartottak továbbértékesítés céljából. A házkutatáskor lefoglalt kábítószer hatóanyag-tartalma összesen a jelentős mennyiség alsó határának 1221,308%-a. A cím 2 szám alatt lefoglaltak továbbá lámpákat, ventilátort, szerelési anyagokat, vezetékeket, szénzsűrőt, időkapcsolós dugaljat, gégecsövet, növényi magokat, klímacsövet, magok keltetéséhez használatos szivacsot, növénytermesztő sátrat, párást, 15 flakon oldatot, növénykarókat, ezen túl digitális mérlegeket, nagy mennyiségű simítózáras tasakot, valamint 783.500 forint és 780 euró készpénzt.

[7] A III. rendű terhelt magatartásával érintett kábítószer összes hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határának 1025 %-a.

[8] **II. 1.** A jogerős ügydöntő határozat ellen a III. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és a b) pont ba) alpont I. fordulatában írt törvényi okra való hivatkozással.

[9] Indítványában előrebocsátotta, hogy a Be. 650. § (2) és a 659. § (1) bekezdésében írt szabályok alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogerős tényállás támadására nincs lehetőség, ugyanakkor a BH 2021.8. számon közzétett eseti döntésből eredeztetett álláspontja szerint „a bűnösség körében a tényből tényre levont téves ténybeli és jogkövetkeztetés viszont a következetes és töretlen jogalkalmazói gyakorlat alapján lehet a felülvizsgálat tárgya”. A BH 2014.103.I., BH 2013.55., BH 2010.141. és BH 1998.110. számú eseti döntésekre utalással kifejtette továbbá, hogy az is felülvizsgálati ok, „ha a megállapított tényállásban rögzített cselekmény vagy az elkövetési magatartás, vagy a törvényi tényállási elemek hiányában nem bűncselekmény, vagy az kétséget kizáróan nem bizonyítható”.

[10] A vázolt elvi tételek áttekintését követően leszögezte, hogy az indítvány sem a tényállást, sem a bizonyítékok értékelésének folyamatát nem vitatja, csak a jogerős ítélet általa tévesnek tartott jogkövetkeztetéseit. Ezzel együtt úgy vélekedett, hogy „a téves és törvénysértő jogkövetkeztetés azonban nyilvánvalóan csak a megállapított tényállás elemeihez kapcsolt és a bíróság által értékelt bizonyítékok konkrét megjelölésével és elemzésével lehetséges”.

[11] Álláspontja szerint a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla „szubjektív, szelektív, a rendelkezésre álló bizonyítékok nem teljeskörű értékelésére alapozott, ezért az anyagi jog szabályait megsértve, téves és törvénysértő következtetéssel állapította meg” a III. rendű terhelt bűnösségét kábítószer-kereskedelem büntette miatt, megsértve egyúttal a felülmérlegelés tilalmát is. Úgy látta, hogy a III. rendű terhelt a következetes és ellentmondásmentes vallomást tett, és a tőle lefoglalt kábítószer mennyisége, illetve a nála fellelhető készpénz és egyéb tárgyak sem igazolják, hogy a kábítószer-kereskedői tevékenységet folytatott volna. Ezzel párhuzamosan a III. rendű terhelt nem volt köthető egyetlen, a kábítószer-kereskedelemmel érintett személyhez sem. Az I. rendű és a II. rendű terhelt nem következetesnek, hiányosnak, pontatlannak és szubjektívnek jellemzett vallomását ezért nem tartotta alkalmasnak a III. rendű terhelt által folytatott kábítószer-kereskedelem alátámasztására. Ekként úgy látta, hogy a III. rendű terhelt terhére nem a kábítószer-kereskedelem büntette, hanem a „kábítószer birtoklás bűncselekmény” állapítható meg, hivatkozva az átadás, a forgalomba hozatal, illetve kereskedés megállapításához szükséges törvényi ismérvek hiányára.

[12] Erre tekintettel „a tényből tényre levont helyes logikai jogkövetkeztetésre” igényt tartva indítványozta a jogerős ítélet megváltoztatását és a III. rendű terhelt cselekményének – pontosan meg nem jelölt törvényhely alapján – kábítószer birtoklásának „büntetteként” történő minősítését, egyúttal a III. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás jelentős enyhítését.

[13] **2.** A Legfőbb Ügyészség a BF.1373/2023/2. számú átiratában az indítványt részben alaptalannak, részben törvényben kizártnak tartotta.

[14] A Be. 650. § (2) bekezdésében és a 659. § (1) bekezdésében írt szabályokra való utalással kifejtette, hogy a felülvizsgálati indítványban az sem vitatható, hogy a bíróság mely bizonyítékokat fogadott el, illetve vetett el. Mivel pedig a jogerős ítéletben írt tényállás azt rögzíti, hogy a III. rendű terhelt összességében a jelentős mennyiség alsó határát meghaladó kábítószerrel értékesített az I. rendű és a II. rendű terhelt részére, így magatartása a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző, és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettét valósítja meg, miközben a Fővárosi Ítéltábla a büntetést is a törvényes minősítéshez tartozó büntetést tételkereten belül szabta ki.

[15] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[16] 3. A védő a Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevételében fenntartotta a felülvizsgálati indítványban írtakat. Eltérés volt ugyanakkor azonosítható az indítványban foglaltakhoz képest, amennyiben a III. rendű terhelt cselekményét nem kábítószer birtoklásának büntettként, hanem – a Fővárosi Törvényszék ítéletében írtakkal azonosan – kábítószer birtoklásának vétségeként [Btk. 178. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] tartotta törvényesnek minősíteni.

[17] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[18] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[19] Ugyan az indítvány a felülvizsgálat Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati okot is felhívta, azonban tartalma szerint (BH 2003.355.) a bűnösség törvénysértő megállapítására való hivatkozás nem volt kiolvasható belőle. A III. rendű terhelt védője nem amellett érvelt ugyanis, hogy a III. rendű terhelt nem követett el bűncselekményt (ezért bűnösségének megállapítása törvénysértő), hanem amellett, hogy magatartása bűncselekményt valósít meg, de nem a kábítószer-kereskedelem büntettkét, hanem a kábítószer birtoklásának büntettkét (vétségét). Ezzel párhuzamosan az indítványozó nem a III. rendű terhelt felmentésére, hanem cselekményének enyhébb minősítésére és vele szemben enyhébb büntetés kiszabására tartott igényt. Ez pedig a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulat ba) alpontja szerinti felülvizsgálati oknak felel meg.

[20] Ennek megfelelően a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – a Be. 659. § (6) bekezdése szerinti hivatalbóli felülbírálaton túl – kizárólag az említett, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulatának ba) alpontjában meghatározott okból, és pedig a III. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény törvénysértő minősítését, illetve a kiszabott büntetés – ebből eredően – törvénysértő jellegét vizsgálva bírálta felül [Be. 659. § (5) bekezdés].

[21] 2.1. A felülvizsgálati eljárás megkerülhetetlen szabálya, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[22] E szabályok abból fakadnak, hogy a felülvizsgálat a jogerős [azaz a Be. 456. § (1) bekezdése értelmében végleges és mindenkire kötelező döntést hordozó] ítélet elleni jogi, nem pedig ténybeli kifogások érvényesítését biztosító rendkívüli jogorvoslat. Éppen ezért a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével ítéltető meg.

[23] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem csupán a jogerős ítéletben írt tényállás támadhatatlan, de az a mérlegelő tevékenység is, amely a tényállás megállapítására vezetett. Ebből következően a felülvizsgálat során a felmerült bizonyítékok felülmérlegelésére, az ítéleti tényállás esetleges megalapozatlanságát érintő következtetések levonására, eltérő tényállás megállapítására az eljárási törvény nem biztosít lehetőséget.

[24] Ehhez képest a Legfőbb Ügyészség a védői észrevétel ellenére is helyesen utalt rá, hogy az indítványbeli okfejtés valójában pontosan az irányadó tényállástól való eltérés szükségességét hangsúlyozza, azt kifejezésre juttatva, hogy a jogerős ítéleti tényállásban

szerepeltetett életbeli tények nem azonosak a III. rendű terhelt által a múltban valóban tanúsított és ekként az ítéletben büntetőjogilag értékelendő magatartással.

[25] A bíróság a vád tárgyát képező múltbeli eseményeket a tárgyaláson lefolytatott bizonyítás során tárja fel. A bizonyítás célját a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázása képezi [Be. 163. § (2) bekezdés]. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (4) bekezdés].

[26] Az alapügyben hozott jogerős ítéletben rögzített tényállás ekként a bíróság által lefolytatott bizonyítás eredményét rögzíti. Következésképpen, a bizonyítás során beszerzett bizonyítékok bizonyító erejének vitatása a bizonyítás eredményének vitatásával egyenértékű, a bizonyítás eredményének vitatása pedig az irányadó tényállás támadását jelenti.

[27] Ennek megfelelően az indítvány azon érvei, amelyek szerint:

- a másodfokú bíróság megsértette a felülmérlegelés tilalmát,
 - a beszerzett bizonyítékok alapján a III. rendű terhelt védekezését kell hitelt érdemlőnek tekinteni az I. rendű és a II. rendű terhelt következtelen vallomásával szemben, annál is inkább, mert
 - más bizonyíték nem áll rendelkezésre, amely a III. rendű terhelt cselekvőségét igazolná,
- egyáltalán egyig a jogerős ítéletben foglalt, a felülvizsgálati eljárásban érinthetetlen tényálláshoz képest eltérő tények megállapítására, és a III. rendű terhelt büntetőjogi felelősségének ezen eltérő tények alapján történő megítélésére irányulnak.

[28] Az indítvány tehát csupán deklarálja a jogerős ítéletben megállapított tényállás tiszteletben tartását, tartalmában azonban túlnyomórészt kifejezetten e tényállás, illetve az annak megállapításához vezető bírói mérlegelés kritikáját tartalmazza. Ez pedig a Be. 650. § (2) bekezdésében és a 659. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi rendelkezésekkel való szembeszegülés megnyilvánulása, amely a felülvizsgálati indítványt e részében törvényben kizárttá teszi.

[29] A fentiek egyúttal azt is jelentik, hogy a felülvizsgálati indítványban az egyes bizonyítékok tartalmának nem csupán a mérlegelése, de a pusztá bemutatása is indokolatlan. Ha ugyanis e bizonyítékok tartalma az ítéleti tényállással egybecsengő, úgy az ítélet szerint a vallomásokkal igazolni szándékolt következtetések levonására az irányadó tényállás szolgál alapul; ellenben a tényállással ellentétes, vagy a tényállásban nem szerepeltetett tények alátámasztására hivatkozott bizonyítékok figyelembevétele a Be. 659. § (1) bekezdésében írt törvényi rendelkezések folytán nem lehetséges.

[30] 2.2. Az indítványozó a BH 2021.8., BH 2014.103.I., BH 2013.55.II., BH 2010.141., BH 1998.110. számon közzétett eseti döntés felhívásával – önmagában – helyesen utalt rá, hogy a Kúria következetes gyakorlata szerint a büntető anyagi jog szabályainak sérelmét jelenti, ha az irányadó tényállás alapján a terhelt büntetőjogi felelőssége nem dönthető el, amiként a büntető anyagi jog szabályait sérti az is, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapján nem lehetséges a megalapozott állásfoglalás a terhelt cselekményének törvényes minősítése, következésképpen a büntetés kiszabása kérdésében.

[31] A Kúria egyetlen, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozata sem bír azonban olyan elvi tartalommal, mint amit az indítványozó a BH 2021.8. számú eseti döntéshez társít: azaz, hogy a tényből tényre levont téves ténybeli következtetés felülvizsgálat tárgyát képezhetné. A téves ténybeli következtetés a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott megalapozatlansági ok, a tényállás (és nem a jogi értékelés) fogyatékosága, amelynek orvoslását az eljárási törvény a másodfokú – és a Be. 617. §-ából következően – a harmadfokú eljárásban tesz lehetővé. A felülvizsgálati eljárásra pedig eltérő szabályokat – a

Be. 650. § (2) bekezdését és a Be. 659. § (1) bekezdését – rögzíti, ami a tényállás bárminemű kiegészítését, helyesbítését, megváltoztatását kizárja.

[32] Megjegyzendő: a hivatkozott BH 2021.8. számú eseti döntés – a Kúria Bfv.II.131/2020/6. számú végzése – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 163. § (1) bekezdésének a határozat meghozatalakor hatályos szövege szerint nem került közzétételre a Bírósági Határozatok Gyűjteményében, ekként korlátozott precedens-erővel nem rendelkezik. Ugyanakkor, a Kúriai Döntések című folyóiratban megjelentetett eseti döntésként, a jogi érvelés eszközeként hivatkozható: ezért szükséges rögzíteni, hogy az indítványban a határozatnak tulajdonított, a törvény szövegével nyílt ellentétben álló megállapítás az eseti döntés, illetve az alapjául szolgáló határozat szövegében sem szerepel.

[33] Az indítványban írt „tényből tényre levont helyes logikai jogkövetkeztetés” pedig egyenesen értelmezhetetlen. A ténybeli következtetés eredménye a további ténymegállapítás, a ténybeli következtetés fogalmilag nem jelent egyúttal jogi következtetést is. A ténybeli következtetés helyességének felülvizsgálati eljárásban történő felülbírálatát pedig a Be. 650. § (2) bekezdésének és a 659. § (1) bekezdésének szabályai kizárják. Ehhez képest maga a hivatkozott eseti döntés is félreérthetetlenné teszi, hogy az irányadó tényállásban megállapított egyes tények valóságtartalmát kétségbe vonó, illetve azok bizonyítatlanságát állító kifogások alapján nincs helye felülvizsgálatnak, és azokat az indítvány elbírálása során figyelmen kívül kell hagyni. Sőt, a felülvizsgálati eljárásban a tényállás azon elemei sem támadhatók, amelyeket a Be. 593. § (1) bekezdése szerinti tényállás-helyesbítés során a másodfokú bíróság illesztett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásba {BH 2021.8. [42]-[43]}.

[34] A felülvizsgálati eljárásban ugyanis a Kúria a jogerős ítéleti tényállás jogi értékelésének felülbírálatát végzi el. A jogerős ítéleti tényállás pedig nem más, mint azon tények összessége, amelyeket a jogerős határozatot hozó – jelen esetben a másodfokú – bíróság az ítélezésének alapjául elfogadott. Ez lehet az elsőfokú bíróság által megállapított, a másodfokú bíróság által helyesbített, kiegészített vagy eltérően megállapított tényállás [Be. 591. § (1) bekezdés; Be. 593. § (3) bekezdés]. Amennyiben a másodfokú bíróság a tényállás helyesbítése során új vagy eltérő tényeket állapít meg, úgy azok – a tényállás kiegészítése esetén az elsőfokú ítéletben megállapított tények mellett, a tényállás helyesbítése esetén az első fokon megállapított tények helyett – jelentik a jogerős ítéleti, felülvizsgálat alapját képező tényállást (EBH 2011.2385.I.).

[35] Az indítványozó védő tehát éppen az általa felhívott eseti döntés elvi tételeinek ellentmondó tartalommal nyújtotta be indítványát, amikor a másodfokú bíróság által megállapított tények valóságát – és nem az e tényekből levont jogkövetkeztetés helyességét – vitatta. Arra vonatkozó érvelés azonban nem olvasható ki az indítványból, hogy a megállapított tényállás mely tényei önellentmondásosak, az ellentét pontosan miben áll, és e – be nem mutatott – ellentét miért zárja ki a kizárólagos büntető anyagi jogi következtetés levonását a III. rendű terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása vagy cselekményének kábítószer-kereskedelemként való minősítése körében.

[36] 3. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a másodfokú bíróság által elfogadott tények összessége alapján vizsgálta felül a cselekmény minősítésére vonatkozó jogkövetkeztetés helyességét.

[37] A Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság az 1/2007. BJE jogegységi határozatában vette számba a kereskedéssel megvalósuló kábítószer-kereskedelem ismérveit. Eszerint a kereskedés rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel. A kábítószerrel kereskedés ezért a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartás, amely folyamatos tevékenységek, rendszeres, ismétlődő adásvételek által valósul meg.

Haszonszerzésre irányul, és magába foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ilyen a kábítószer kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény.

[38] A kereskedés tehát sokrétű magatartást fed le, amely távolról sem korlátozódik csupán a fogyasztókkal történő adásvételi ügyletek lebonyolítására. A kereskedés ugyanis egyet jelent a piac működtetésével. Olyan folyamatként írható le, amely a kábítószer termesztésével (előállításával) veszi kezdetét, és – akár többszörös adásvételek lebonyolítását, a kábítószer fizikai szállítását követően – a kábítószer fogyasztók részére történő értékesítésével zárul. A kereskedéssel megvalósított kábítószer-kereskedelem büntettként minősül ezért bármely, e folyamatba illeszkedő, a kábítószerre tanúsított, rendszeres haszonszerzést célzó magatartás. Ekként – a teljesség igénye nélkül – kereskedésként értékelendő az elkövető által is tudottan továbbértékesítésre szánt kábítószer:

- előállítása, illetve az abban való közreműködés (Bfv.II.409/2021/6.),
- külföldről történő beszerzése (Bfv.II.163/2022/9.),
- szállítása (Bfv.II.691/2021/18.),
- megszerzése, készletezése, tárolása [Bfv.II.590/2016/5. (BH2017.144.), Bfv.III.1.332/2019/5. (BH 2020.350.)] is.

[39] 4. A felülvizsgálati eljárásban eredménnyel nem támadható, irányadó tényállás szerint:

- az I. rendű terhelt 2013-tól 2018. március 21-ig, a II. rendű terhelt pedig testvére tevékenységéhez csatlakozva 2014-től 2018. március 21-ig árusított különböző kábítószereket
- többek között amfetamint és kannabiszt – a főváros területén {elsőfokú ítélet [15] bekezdés};
- az I. rendű és a II. rendű terheltnek a III. rendű terhelt rendszeresen adott el kábítószer, az amfetamint kizárólag tőle vásárolták, a marihuánát mindaddig tőle vették, amíg nem kezdték el maguk termeszteti {másodfokú ítélet [90] bekezdés};
- az I. rendű és a II. rendű terhelt személy 1 és személy 2 részére értékesített egyebek mellett – az előbbiek értelmében a III. rendű terhelttől vásárolt – 3,22 gramm, 0,567 gramm amfetamin-bázist (a jelentős mennyiség alsó határának 5,67%-a) tartalmazó amfetamint {másodfokú ítélet [96] bekezdés};
- az I. rendű és a II. rendű terhelt 2018. március 21-én a cím 2 alatti tartózkodási helyén 574,08 gramm, 101,94 gramm amfetamin-bázist (a jelentős mennyiség alsó határának 1019,4%-a) tartalmazó, továbbértékesítésre szánt amfetamint raktározott a tartózkodási helyükön {elsőfokú ítélet [19] bekezdés, másodfokú ítélet [102] bekezdés}, amelynek beszerzési forrása a fentebb rögzítettek szerint a III. rendű terhelt volt;
- a III. rendű terhelt így összesen a jelentős mennyiség alsó határának 1025%-át kitevő hatóanyag-tartalmú amfetamint adott el az I. rendű és a II. rendű terhelt részére {másodfokú ítélet [110] bekezdés}.

[40] A leírt tények alapján tehát a III. rendű terhelt rendszeresen, ellenérték fejében értékesített összesen a jelentős mennyiség alsó határát – legalább – tízszeresen meghaladó hatóanyag-tartalmú, kábítószernek minősülő amfetamint. Az egyértelműen, ellentmondásmentesen rögzített e tényekből pedig az a kizárólagos büntető anyagi jogi következtetés vonható le, hogy a III. rendű terhelt kereskedett az összességében jelentős mennyiségű amfetaminnal, hiszen az irányadó tényállás az I-II. rendű terhelt és a III. rendű terhelt között kötött ügyleteknek a visszerhes, egyben rendszeresen ismétlődő jellegére is utal.

[41] Fel sem merül tehát, hogy az indítvány egyes ténymegállapításai egymással ellentétben állnának, és ezért ne szolgálhatnának a jogi elbírálás alapjaként.

[42] Az indítvány kifogásaival szemben továbbá a kereskedői magatartást tanúsító III. rendű terhelt vásárlói is azonosíthatók, az ugyancsak kereskedői tevékenységet folytató I. rendű és II. rendű terheltek személyében. Azaz, a III. rendű terhelt a kábítószer kereskedelmének fentebb vázolt folyamatában nem a végső fázisban (a fogyasztók részére történő adásvételek bonyolításával), hanem a fogyasztókat kiszolgáló kereskedők részére történő értékesítések révén vett részt. E magatartás azonban ugyanúgy a piac működtetésének folyamatában való részvételt jelenti, mint a fogyasztók részére történő eladás, és ezért ugyanazon büntetőjogi megítélése alá esve ugyancsak kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetteként minősül.

[43] Következésképpen, a III. rendű terhelt a jelentős mennyiségű kábítószernek az I. rendű és a II. rendű terhelt részére történő rendszeres értékesítésével kimerítette a kereskedéssel, jelentős mennyiségre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének a törvényi tényállási elemeit.

[44] 5. Az alapügyben hozott jogerős ügydöntő határozat tehát törvényesen minősítette a III. rendű terhelt irányadó tényállásban írt magatartását a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataba ütköző, és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetteként.

[45] A felülbírálat tárgyát képező cselekmény maradéktalanul helyes minősítésére tekintettel pedig a kiszabott büntetés csak akkor vizsgálható, ha a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, így a büntetést a bűncselekmény minősítéséhez kapcsolódó büntetési tételkeret figyelmen kívül hagyásával, avagy az irányadó büntetési tételkereten belül ugyan, de a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megsértésével szabták ki [Bfv.I.415/2016/7. (BH 2016.264.II.)]. A törvényes minősítés mellett a mérlegelési jogkörben, a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke viszont a felülvizsgálati eljárásban nem támadható [Bfv.I.1.502/2016/6. (BH 2017.219.II.)].

[46] Jelen esetben a jogerős ítélet 7 év szabadságvesztést szabott ki a III. rendű terhelttel szemben, amely a Btk. 176. § (3) bekezdése szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetjére rendelt, öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztésben meghatározott büntetési tétel keretei közé esik. A büntetés kiszabására vonatkozó szabályt rögzítő, mérlegelést nem tűrő büntető anyagi jogi szabály sérelme ezért nem vethető fel. Ennek folyományaként a cselekmény törvényes minősítése mellett, a Btk. más szabályának megsértése nélkül, a törvényes büntetési tételkeret határain belül kiszabott szabadságvesztés sem volt érinthető.

[47] 6. A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdésének főszabálya szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[48] **IV.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[49] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdésének első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2024. szeptember 5.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró